

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **H. W.**
zastoupený advokátem JUDr. Martinem Plchem,
sídlem Plovární 478/1, Plzeň,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-123/LE-BA05-LE24-2022 ze dne 20. 9. 2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce podal dne 4. 7. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že mu v Tunisku hrozí usmrcení ze strany rodiny ženy, se kterou měl žalobcův bratr milostný vztah, a která otěhotněla. Bratrovi žalobce bylo rodinou vyhrožováno, že ho zabijí, přičemž on následně spáchal sebevraždu. Rodina poté z důvodu pomsty začala

usmrčením vyhrožovat žalobci, neboť jeho bratr pošpinil jejich čest.

2. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 2 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou, neboť žalobce pochází z bezpečné země původu a neprokázal, že Tunisko za takovou zemi považovat nelze. Svůj závěr opřel zejména o zprávu Odboru azylové a migrační politiky Hodnocení Tuniska jako bezpečné země původu z listopadu 2021. Z této zprávy vyplynulo, že Tunisko je mezinárodními organizacemi hodnoceno jako demokratická země s celou škálou občanských a politických práv, kde nedochází ke špatnému zacházení. Problémy se objevují toliko v oblastech, které se žalobce netýkají (boj proti terorismu, práva žen či sexuálních menšin). Celkově Tunisko splňuje předpoklady pro zařazení na seznam bezpečných zemí původu. Dále uvedl, že újma ze strany soukromých osob není významná pro rozhodnutí o mezinárodní ochraně, ledaže v zemi není dostupný účinný systém ochrany práv, což žalobce netvrdil. Žalovaný měl určité pochybnosti o azylovém příběhu žalobce, nešlo ho však bez dalšího považovat za zcela nevěrohodný, byť byl žalobcem přinejmenším účelově doplňovaný a zveličovaný. Z jeho výpovědi však nevyplynulo, že by Tunisko nešlo považovat za bezpečnou zemi původu.

II. Řízení před soudem

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že mu v Tunisku hrozilo bezprostřední nebezpečí na životě. Podklady, které žalovaný během správního řízení shromáždí, bývají často velmi obecné a nevypovídají o skutečné situaci v dané zemi. Poukázal i na jistou povrchnost těchto podkladů, neboť hodnotí situaci v Tunisku z bezpečí Evropy. Dále uvedl, že rozpory v jeho výpovědích neznamenají nedůvodnost jeho žádosti a dají se vysvětlit neznalostí správního řízení, stresem a únavou, neboť se nachází v neznámém prostředí a měl za sebou náročnou cestu. Na příslušné orgány v Tunisku se nemohl obrátit, neboť ty byly často podplacené.
4. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné překážky, kvůli kterým by se na příslušné tuniské orgány nemohl obrátit s žádostí o ochranu. Česká republika v současné době považuje Tunisko za bezpečnou zemi původu a ani z podkladů, které žalovaný v průběhu správního řízení shromáždil, nevyplynul opak. Žalobce neprokázal, že by mu mezinárodní ochrana podle zákona o azylu měla být udělena.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Žalovaný v souladu se zákonem dospěl k závěru, že nemá posuzovat důvody pro udělení mezinárodní ochrany, protože žalobce pochází z bezpečné země původu. Obecně formulovaná žaloba tyto úvahy žalovaného prakticky nijak nezpochybnila, neboť směřovala pouze do skutkového hodnocení věrohodnosti žalobce. Žalovaný však správně uvedl, že příběh žalobce je nedůvěryhodný a že jinak neprokazoval, že Tunisko v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze.
6. Napadené rozhodnutí je založeno na uplatnění § 16 odst. 2 a 3 zákona o azylu, podle nichž se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, *neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze*. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové

ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

7. Charakteristickým znakem řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je vychýlení důkazní povinnosti ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS). Pokud se udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi tzv. bezpečné země původu, musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Je tedy jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že jeho žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti.

Tunisko jako bezpečná země původu

8. Podle § 2 bodu 23 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje Tunisko za bezpečnou zemi původu.
9. Rozhodnou otázkou tedy je, zda žalobce prokázal, že v jeho případě nelze Tunisko považovat za bezpečnou zemi původu. Popřípadě mohl ještě prokázat, že vůbec nebyly splněny podmínky pro zařazení Tuniska do seznamu zemí, které se považují za bezpečné země původu (srov. rozsudek KS v Brně č. j. 41 Az 58/2020-52 ze dne 20. 10. 2021, č. 4270/2022 Sb. NSS).
10. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se za bezpečnou zemi původu považuje stát, jehož je cizinec státním občanem, (1) ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, (2) který jeho občané neopouští z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, (3) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a (4) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
11. Smyslem této úpravy je zjednodušení procesního postupu tam, kde lze usuzovat na dodržování práv jednotlivců i existenci dostupné vnitřní ochrany s ohledem na zkušenost s určitou zemí původu a splnění dalších podmínek. Toto zjednodušení spočívá mimo jiné i v tom, že žalovaný nemusí obstarávat ke každé žádosti aktuální informace o zemi původu, které mají relevanci s ohledem na azylový příběh konkrétního žadatele. Stejně tak nemá povinnost zkoumat dostupnost vnitřní ochrany individuálně.
12. Žalobce netvrdil, že vůbec nebyly splněny podmínky pro zařazení Tuniska do seznamu zemí, které se považují za bezpečné země původu. V řízení před žalovaným ani výslovně neprokazoval, že Tunisko ve vztahu k němu nelze považovat za bezpečnou zemi původu. Fakticky však uvedl tvrzení o hrozbě v zemi původu, které bylo možné považovat za individualizované, potenciálně vypovídající o vyšší míře rizika vážné újmy.

13. Soud dal nicméně za pravdu žalovanému, že tvrzení žalobce nelze považovat za důvěryhodné, neboť rozpory mezi výpověďmi žalobce byly zcela zásadní. Největší rozpor spočíval v tom, že u výsledku vedeného Policií ČR ve věci vyhoštění žalobce problémy s žádnou rodinou nezmínil, naopak jako důvod odchodu z Tuniska uvedl zlepšení své životní situace. Zároveň uvedl, že mu žádné důvody nebrání ve vycestování z ČR, ale nechce se vrátit do Tuniska. Tam mu ovšem nehrozí žádné vážné nebezpečí. Problémy s rodinou žalobce poprvé uvedl, až při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 29. 7. 2022, přičemž až při pohovoru dne 5. 8. 2022 poprvé zmínil fyzické napadení touto rodinou. Jedná se tak o zásadní a nevysvětlené rozpory, které nelze vysvětlit únavou, nervozitou nebo neznalostí správního řízení. Proto činí azylový příběh žalobce podstatně nedůvěryhodným. Nelze tudíž nic vyčíst skutkovému závěru žalovaného, že žalobce svým nedůvěryhodným příběhem neprokázal, že by v jeho případě nebylo možné považovat Tunisko za bezpečnou zemi původu. Úvaha žalovaného je srozumitelná, logická a na věc přílehlavá.
14. Zároveň žalobce ani neprokazoval nefunkčnost systému ochrany práv v Tunisku. Pouze konstatoval, že se na příslušné orgány v Tunisku nemohl obrátit, neboť ty byly často podplacené rodinou, od které mu hrozilo nebezpečí. Žalovaný správně odkázal na § 2 odst. 6 zákona o azylu, podle kterého se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, avšak musí být prokázáno, že stát, strana nebo organizace včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Žalobcův argument, proč se na příslušné orgány v Tunisku nemohl obrátit, tak podle zákona o azylu neobstojí. Nehledě na skutečnost, že při pohovoru žalobce uvedl, že v Tunisku s ním v současné době probíhá soudní řízení, při kterém využívá služby právního zástupce. Žalobce tak v řízení neuvedl žádné relevantní důvody, proč by v Tunisku systém ochrany práv nefungoval.
15. Nic z výše uvedeného žalobce neučinil ani v řízení o žalobě. Za toho stavu byly podklady, ze kterých žalovaný vycházel (str. 5 a 6 napadaného rozhodnutí), dostatečné. K tvrzení žalobce o jisté povrchnosti těchto podkladů soud pouze podotýká, že bylo povinností žalobce prokázat, že Tunisko v jeho případě za bezpečnou zemi považovat nelze. Této povinnosti žalobce v řízení před žalovaným nedostál. Následné tvrzení o povrchnosti těchto podkladů uplatněné *v řízení před soudem* na věci nic nemění, protože to byl právě žalobce, koho *ve správním řízení* tížilo břemeno vedení důkazu.

IV. Závěr

16. Žalobce v řízení před žalovaným po právu neuspěl z procesních důvodů. Není proto prostor zabývat se věcí samotnou. Pakliže se k ní žalovaný vyjádřil, učinil tak nad rámec nezbytného. Na toto jeho vyjádření lze nicméně odkázat, neboť odpovídá okolnostem případu.
17. Soud proto žalobu bez dalšího zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s a již nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 29. listopadu 2022

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce